

LHV Noortepank esitleb:

Kuiddas mitte olla vaene?

Taskurahakursus

Mis on taskuraha?

Sisuliselt on see palk, mille sa saad oma vanematelt elus püsimise eest. See on **kõige lihtsam raha**, mille sa oma elu jooksul kunagi teenid.

Mis aga lihtsalt tuleb, see ka lihtsalt läheb.

See, kuidas sa esialgu oma taskuraha ja hiljem palgaga ümber käid, näitab, kui rahatark sa tegelikult oled.

Kõige kergem viis olla oma eurode boss on **pidada eelarvet ja alustada säästmist juba täna!**

Põhjuseid, miks panna vähemalt mõni euro iga kuu kõrvale, on mitu:

teadmiseks, et oled ootamatusteks valmis

suuremate unistuste elluviimiseks

oma tuleviku kindlustamiseks

finantsvabaduse saavutamiseks ehk selleks, et saada rahaliselt sõltumatuks

harjumuse loomiseks, sest säästmisharjumus annab sulle hea eelduse investeerimist alustada või tulevikus laenu võtta

Kõlab nagu plaan, eks?

**Aga kuidas siis ikkagi raha
kogumist alustada?**

Samm nr 1.

Alusta meelerahufondi kasvatamist

Kogu endale ootamatuste tarbeks säästupuhver ehk **meelerahufond**. See aitab sul olla valmis kulutusteks, millega sa ei ole arvestanud. Näiteks võib sul telefon maha kukkuda ja sa pead sellel ekraani välja vahetama.

Meelerahufondi tasub koguda **summa, millega saad hakkama järgmised kolm kuud**. Korraga on suurt summat koguda raske, sellepärast on parem alustada väikese summa säästmisest iga nädal.

Meelerahufondi kogumiseks tee nii

1. Kuluta iga päev kuni **1/8 nädalarahast**, sest nii säästad iga nädalaga ühe päeva taskuraha
2. Tee endale internetipangas **eraldi konto** ja pane sellele nimi „Meelerahufond“ või kasvõi „#iseendaboss“.
3. Seadista internetipangas sellele kontole **iganädalane püsimakse**, et sul ei oleks võimalustki oma lubadusest kõrvale hiilida.

Ülesanne

Mõtle, milliseid ootamatuid kulutusi on sul ette tulnud.

Kuidas sa oled nende eest maksmiseks seni eurod kokku saanud?

Samm nr 2.

Alusta unistuste fondi kasvatamist

Kui oled oma meelerahufondi eesmärgi täitnud ja ennast ootamatusteks kindlustanud, saad võtta ette **unistuste nimel kogumise**.

Kindlasti on sul mõni soov või eesmärk, mis vajab **rahalist lisatõuget**. See võib olla näiteks reisimine, esimese auto ostmine, välismaale õppima minek või hoopis midagi kiiremini teostatavat, nagu uue telefoni soetamine.

Unistuste fondi kogumiseks tee nii

1. Pane oma **unistus paberile kirja**, sest eesmärgi üles kirjutamine suurendab selle saavutamise tõenäosust 30% võrra. Hea eesmärk on **selge, mõõdetav, saavutatav, sulle oluline ja selge tähtajaga**.
2. Tee endale internetipangas **eraldi konto** ja nimeta see oma unistuse järgi („Säästmine vaheaastaks“, „Suurte ostude fond“ vm).
3. Pane **püsimakse abil igal nädalal** oma taskurahast kõrvale summa vastavalt eesmärgi täitmise tähtajale.

Ülesanne

Kirjuta üles kolm unistust, mille tahad täita aasta jooksul. Reasta unistused nende peale kuluva summa järgi. Nutikas on panna endale esimeseks eesmärgiks raha kogumine selle unistuse jaoks, mis nõuab kõige vähem pappi, sest nii on lihtsam säästmist alustada.

Samm nr 3.

Pea eelarvet

Et saada teada, mille peale su taskuraha tegelikult kulub, hakka pidama eelarvet. **Pane oma tulud ja kulud kirja lihtsalt ja ülevaatlikult.** Sinu eesmärk on selgitada välja, kui palju sa õieti suudad säästa.

Kui su säästmise ootused ei vasta vabade eurode kogusele, mis sulle su eelarvest vastu vaatab, mine tagasi teise sammu juurde: otsi oma eelarvest **kulutusi, mida saaksid vähendada või mille saaksid ära jätta.**

Mõtle ka sellele, kuidas oma **sissetulekuid suurendada.** Kindel viis säästmisel läbi kukkuda on seada endale ebareaalsed sihid, sest aja jooksul võtavad need sinult soovi üldse midagi kõrvale panna.

Eelarvestamiseks tee nii

1. Pane ühe nädala või kuu jooksul **kõik oma sissetulekud ja väljaminekud** kirja. Kasuta selle jaoks Exceli tabelit või mõnda äppi (näiteks Monefy või Bilance). Isegi vihikusse või telefoni kirjutamine on teema.
2. Kirjuta eelarvesse eraldi reale kindlasti summa, mille sa sel nädalal või kuul **säästad**.
3. Kui oled selgitanud välja, palju eurosid jääb sul igapäevaselt kulutamiseks, pane oma pangakaardile peale vastavad **päevalimiidid**

Ülesanne

Kirjuta üles oma kulutused, mis ei ole tegelikult vajalikud ja mille pealt saaksid säästukohti leida.

Pea siis meeles, et rahabossiks saad, kui:

- **alustad meelerahufondi kogumist,**
- **seejärel hakkad panema raha
kõrvale unistuste jaoks ning**
- **tead täpselt, kust su eurod
tulevad ja kuhu lähevad.**

Aja rahaasju targalt ja

#äraolevaene

lhv.ee/noor